

ლიტერატურის ტესტის შეფასების სქემა

1. სად გაგონილა, მამაკაცებსა და დედაკაცებს ერთად ეჭამათ? (როდის ყოფილა, კაცები და ქალები ერთ სუფრასთან მსხდარიყვნენ?).

„ოდეს ყოფილ არს აქამომდე, თუმცა მამათა და დედათა ერთად ეჭამა პური?“ —————1

2. აბოს წამების ადგილას უფალმა მოკაშკაშე ვარსკვლავი მოაგლინა (აბოს წამებიდან პირველ ღამეს ცაზე მოკაშკაშე ვარსკვლავი ამობრწყინდა; აბოს წამებიდან მეორე ღამეს წყლიდან განსაცვიფრებელმა ნათელმა გამოაშუქა).

„გარდამოაგლინა უფალმან ადგილსა მას ზედა ვარსკვლავი მოტყინარეი, ვითარცა ლამპარი ცეცხლისაი“ („კუალად მეორესა ღამესა უმეტეის-ღა წყალთა გამოსცეს განსაკვირვებელი ნათელი“) —————1

3. ეგრემ მაწვევრელმა მირონის ქართლში დამზადების უფლება მოიპოვა.

მირონის მცხეთაში კურთხევის უფლება მოიპოვა —————1

4. ფრიდონმა თქვა: ჯამბაზივით თოკზე გაგლა შემიძლია, ამ გზით ციხეში შევალწევ და კარებს გაგიღებთო. ავთანდილმა თქვა: ვაჭრის ტანსაცმელს ჩავიცვამ, ციხეში მარტო შევალ, ლაშქარს ამოვწყვეტ და კარს გავაღებო. ტარიელმა თქვა: ბრძოლის ხმას რომ გაიგონებს, ნესტანი ვერ დამინახავს და შევრცხვებიო. ტარიელმა მეგობრებს შესთავაზა: გამოენიისას მტერს ერთდროულად სამი მხრიდან მოულოდნელად შეეუტით, კარების დახურვას ვერ მოასწრებენ და პირისპირ ბრძოლაში დავამარცხებთო. ეს მეტაფორული ნათქვამი გულისხმობს ნესტანისა და ტარიელის შეერას (ქაჯების დამარცხების შემდეგ ტარიელისა და ნესტანის შეხვედრას). ფრიდონს იმიტომ უშიძიდა ეს გამარჯვება, რომ ბევრი მეგობარი დაკარგა.

1. საბელზე გავივლი, ციხეში ჩავხტები, ლაშქარს ამოვწყვეტ და კარს გავაღებო —————1

2. ვაჭრის ტანსაცმლით შემოსილი ციხეში მოტყუებით შევალ, კარს გავაღებ, თქვენ კი ბრძოლით შემოვლითო —————1

3. ბრძოლის ხმაზე სატრფო რომ ვერ დამინახავს, სახელი გამიტყდებაო; ბრძოლის დაწყებისას რომ ვერ დამინახავს, ნესტანის თვალში დაგკინდებიო —————1

4. ერთდროულად სამი მხრიდან დავეცეთ, ციხეში ერთ-ერთი ჩვენგანი მაინც შეაღწევს, დანარჩენები გარედან შეეუტევეთ და ქაჯებს გავანადგურებთო —————1

5. გათავისუფლებული ნესტანის შეხვედრას ტარიელთან —————1

6. შეტაკებისას ფრიდონის ბევრი მეგობარი დაიღუპა; ფრიდონს მეომრები დაეხოცა —————1

5. ავტორის გულისტკივილს ის იწვევს, რომ მისი სახელი დავიწყებას მიეცემა. „ია-ვარდის კონეში“ თვითონ ავტორის შემოქმედება იგულისხმება („ია-ვარდის კონეში“ მეტაფორულად „დავითიანს“ ნიშნავს).

1. ჩემი მომგონებელი არავინ იქნება (დასაშვებია აგრეთვე: უმემკვიდროდ ვრჩები; ღმერთმა შეიღებო არ მარგუნა) —————1

2. საკუთარი პოეზია —————1

6. ტადრის განადგურება იმან გამოიწვია, რომ მას შესძაგდა წუთისოფელი („მოსძაგდა მას სოფელი ცრუ და მუხთალი!“). ლექსის ფინალურ სტროფში გამოხატულია ლირიკული გმირის იმედგაცრუება.

1. მოსძაგდა წუთისოფელი —————1

2. სულთი ობლობა (უნუგეშობა, სასოწარკვეთა...) —————1

7. ამ ლექსში „ტაში“ გამოხატავს ავტორის აღიარებას, დაფასებას. თანამედროვეები ავტორს აბრალებენ ქართველთა სიძულვილს (ქართველებზე ცუდის თქმას, ქართველთა უსიყვარულობას, სამშობლოზე აუგის თქმას...).

1. პოპულარობას —————1

2. „ჩემზედ ამბობენ: ის სიავეს ქართველისას ამბობს...“ („ჩვენს ცუდს არ მაღავეს, ეგ ხომ ცხადი სიძულვილია!“) -----1

8. ბათუ საფარ-ბეგის უკადრის განზრახვას ზია-ხანუმისადმი ტრფობით ამართლებს (სიყვარულს ყველა საშუალებით უნდა ემსახუროს, სატრფოს სურვილის ასასრულებლად სიცოცხლის დათმობაც შეიძლებაო, ადამიანმა სატრფოსთვის უკადრისი საქციელიც კი შეიძლება ჩაიდინოსო...). რაც თავს გადაგხდა, სიზმარია, ნუ ტირი და დაივიწყეო (ეს ყველაფერი ღვთის რისხვას და ბედს ნუ დაემდურები, ჩვენი სიყვარული წმინდაა და ეს შემთხვევა ვერაფერს დააკლებსო...).

1. „რადგან სიყვარულის ტკბილი სენი შენც შეგყრია, გზა აღარ გაქვს!..“ „მის ოცნებას, მის გულისთქმას უნდა მიჰყვე, დაემონო...“ -----1

2. „ჩუ, ნუ სტირი, გენაცვალე! რაც გინახავს – სიზმარია, დაივიწყე ისევ მაღე!“ („გადაიგდე გულიდან ეგ ცრუ ზღაპარი და სიზმარი...“; „მე და შენი სიყვარული წმინდა არის, ვით ღამაპარი“) -----1

9. მოხევეები გუგუაზე ამბობდნენ: მტერს წინ მოუძლოდა და გზას უჩვენებდაო (ნუგზარ ერისთავის ჯარს გზა უჩვენაო, ბრძოლაში მომხდურს დაეხმარაო...). მსაჯულებმა გუგუას თემიდან მოკვეთა (ხევიდან გაძეგება...) მიუსაჯეს.

1. მოხევეთა ღალატს -----1

2. თემიდან მოკვეთეს -----1

10. ფშაველი კვირია თუშეთში იყო მწყემსად წასული (ობლობამ და სიღარიბემ თუშეთში გადახვეწა...). მოლაშქრეებმა იფიქრეს, კვირიამ ხომ არ გვიღალატაო (მტრის გასაფრთხილებლად ხომ არ წავიდაო, ფიცი ხომ არ გატეხაო). კვირიას სურდა, ლელას დახმარებით ბახტრიონის ციხეში შეეღწია და ქართველი მეომრებისათვის კარი შეგნიდან გაეღო.

1. გაჭირვების გამო წლების განმავლობაში თავის მშობლიურ ფშავს იყო მოშორებული -----1

2. რჯულზე ხელი ხომ არ აიღოო (ფულზე ხომ არ გაგვიღაო...) -----1

3. ბახტრიონის ციხეში შეეღწია და თანამებრძოლებისათვის კარი გაეღო -----1

11. ბორენკოვმა ამხანაგების წინაშე შიშველი ცოლით თავი მოიწონა (ბორენკოვმა ამხანაგების თანდასწრებით მძინარე ელის საბანი გადახადა...). ელიმ ბრომლეის თბილისში წაყვანა სთხოვა.

1. ბორენკოვმა თავის ამხანაგებს ელის შიშველი სხეული აჩვენა -----1

2. სთხოვა, სამშობლოში წამიყვანო -----1

12. თეიმურაზ ხევისთავი მარგოს უცდის (თავის ცოლყოფილს ელოდება; იმედი აქვს, რომ მარგო დაუბრუნდება...).

„ისევ ელის ნაქმრევი ნაცოლარს“ -----1

13. „სული... შენს ფერხთ ქვეშ კვდება, როგორც პეპელა“.

14. გარდა ქართველებისა, ალავერდობის დღესასწაულში ჩრდილო კავკასიიდან ჩამოსულებიც მონაწილეობდნენ (ალავერდობაზე ჩრდილოკავკასიელები და ყარაჯალელებიც ჩადიოდნენ). პროტესტს ის იწვევს, რომ დღესასწაულზე მოსული ადამიანები ლოცვის ნაცვლად ღრეობენ.

1. ალავერდობას არაქართველებიც აღნიშნავენ -----1

2. დღესასწაულს ფუნქცია აქვს დაკარგული -----1

15. ამ ლექსის დაწერიდან რამდენიმე წელიწადში ავტორი ბოლშევიკურ რეპრესიებს შეეწირა. პირველ სტრიქონში გამოყენებულია მეტაფორა.

1. პოეტი რეპრესიების ტალღამ იმსხვერპლა -----1

2. მეტაფორა -----1

წერიტი დავალებების შეფასების კრიტერიუმები

წერიტი დავალების მაქსიმალური ქულაა 25. უპირველეს ყოვლისა, გამსწორებელმა უნდა განსაზღვროს, უპასუხებს თუ არა ნაწერი მოცემულ დავალებას.

თუ აბიტურიენტის ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, მითითებები მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულ, დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.

თუ ნამუშევარი დავალებას უპასუხებს, იგი უნდა გასწორდეს ქვემოთ მოცემული შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით.

I კრიტერიუმი

№	დავალების ადეკვატურად გაგება და გააზრება	ქულები
1.	დავალების პირობა <u>ადეკვატურადაა</u> გაგებულ, ტექსტი <u>ღრმად</u> აა გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	დავალების პირობა და ტექსტი <u>ადეკვატურადაა</u> გაგებულ.	3
3.	დავალების პირობა და ტექსტი <u>მთლიანობაში</u> <u>ადეკვატურადაა</u> გაგებულ და გააზრებული, თუმცა <u>ერთ</u> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის ან ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	<u>ერთზე მეტ</u> შემთხვევაში დავალების პირობა ან/და ტექსტი <u>არაადეკვატურადაა</u> გაგებულ.	1
5.	ტექსტი <u>მთლიანობაში</u> <u>არაადეკვატურადაა</u> გაგებულ.	0 და ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	ნაშრომის აგება	ქულები
1.	ნაშრომი უპასუხებს <u>სამივე</u> მითითებას და <u>კარგადაა</u> <u>ორგანიზებული</u> , მონაკვეთები <u>თანამიმდევრულად</u> და <u>ლოგიკურად</u> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <u>სწორადაა</u> გამოყოფილი (დავალების მითითება <u>შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული</u>).	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს <u>სამ</u> მითითებას, თუმცა <u>ნაწილობრივ დარღვეულია</u> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <u>არასწორადაა</u> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <u>ორ</u> მითითებას და <u>კარგადაა</u> <u>ორგანიზებული</u> , მონაკვეთები <u>თანამიმდევრულად</u> და <u>ლოგიკურად</u> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <u>სწორადაა</u> გამოყოფილი.	2
3.	ნაშრომი უპასუხებს <u>ორ</u> მითითებას, თუმცა <u>ნაწილობრივ დარღვეულია</u> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <u>არასწორადაა</u> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <u>ერთ</u> მითითებას და <u>კარგადაა</u> <u>ორგანიზებული</u> , მონაკვეთები <u>თანამიმდევრულად</u> და <u>ლოგიკურად</u> ენაცვლება ერთმანეთს, აბზაცები <u>სწორადაა</u> გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <u>ერთ</u> მითითებას, თუმცა <u>ნაწილობრივ დარღვეულია</u> ტექსტის ლოგიკა ან/და ზოგან აბზაცები <u>არასწორადაა</u> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	<i>მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორ</i> მითითებაზე მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	3
5.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, <i>მეორე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	<i>სამივე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	<i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ან მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული; ანდა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არადაამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	<i>ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის <i>არაერთი</i> მხატვრული თავისებურება (<i>მოცემულია</i> მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა <i>დასაბუთებულია</i> კონკრეტული მაგალითებით.	2
2.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის <i>არაერთი</i> მხატვრული თავისებურება (<i>მოცემულია</i> მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ) და მსჯელობა <i>დასაბუთებულია</i> კონკრეტული მაგალითებით, თუმცა მოხმობილია <i>ერთი</i> არაადეკვატური მაგალითი; ანდა გამოყოფილია ტექსტის <i>ერთი</i> მხატვრული თავისებურება და მსჯელობა <i>დასაბუთებულია</i> კონკრეტული მაგალითით.	1
3.	ნაშრომში <i>გამოყოფილია</i> ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (<i>მოცემულია</i> მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ), მაგრამ <i>არ არის</i> დასაბუთებული კონკრეტული მაგალითებით ან მოხმობილია <i>ერთზე მეტი</i> არაადეკვატური მაგალითი; ანდა ნაშრომში <i>არ არის</i> გამოყოფილი ტექსტის მხატვრული თავისებურებები (<i>არ არის</i> მოცემული მსჯელობა ავტორის სტილისა და/ან მხატვრული საშუალებების შესახებ).	0

V კრიტერიუმი

№	<i>დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლებაც და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VI კრიტერიუმი

№	ფაქტობრივი შეცდომები	ქულები
1.	ნაშრომში არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII კრიტერიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაფერისი სტილი, აგრეთვე დაცულია ნაშრომის სტილისტური ერთგვაროვნება, გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება რამდენიმე სტილისტური ხარვეზი.	1
3.	თხზულება სტილისტურად გაუმართავია.	0

VIII კრიტერიუმი

№	სინტაქსური კონსტრუქციები	ქულები
1.	ნაშრომში დაშვებულია ერთი სინტაქსური შეცდომა.	2
2.	ნაშრომში დაშვებულია ორი სინტაქსური შეცდომა.	1
3.	ნაშრომში დაშვებულია ორზე მეტი სინტაქსური შეცდომა.	0

IX კრიტერიუმი

№	მორფოლოგია, ორთოგრაფია და პუნქტუაცია	ქულები
1.	არ არის ოთხზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	2
2.	არ არის ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ცხრაზე მეტი ამ ტიპის შეცდომა.	0